

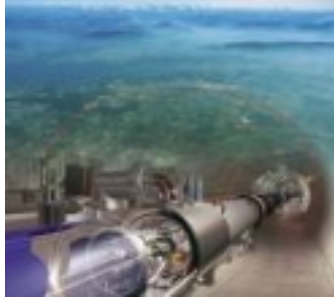
درهختی زانست

شاعیریکی به ناوبانگی فارس بهناوی **ناصر خسرو** و چهن سهد سال پیش کتوویه:

درهختی زانستی مروّف گهر بیته بهر
ناخی دهريا، ترۆبکی چیا و ئاسمانی شین نه گریته بهر!

درخت تو گر بر دانش بگیرد
بزیر آورد چرخ نیلوفری را!

ناصر خسرو

تاقیکارییه کی میژوویی:

تاقیکارییه کی میژوویی: زانایان ئیمرو چوارشه ممه دهیانه وی له ژنو مه کینه یه کی زور گه وره تاقی بکهنه وه. بهم تاقیکارییه لیکۆله رهو زانای فیزیکدان له 85 ولاته وه، دهیانه وی دهستیکی پیکهاتنی کائینات که به "بیگ بهنگ" ناسراوه، سه ره ونی پیشان بدهنه وه. له تونیلکی ژیرزه وییدا که درئیژییه که ی دهگاته 27 کلومیتر ماشینیکی گه وره به ناوی «Hadron Collider» ساز کراوه که به نزیکه ی 10 میلیۆن دولار و یارمه تی زیاتر له بیست ولاتی جیهان پیکهاتوه.

به یارمه تی ئهم مه کینه یه بریار وایه ورده و تو زگه لیک که پروتن (به شیک له ئوتوم) یان تیدایه به خیراییه کی نزیک به خیرایی تیشک له یه کتری بدن و له یه کتردا بتوینه وه. چاوه روان ده کری که له ئامانجی ئهم خۆپیدادان و توانده وه له نیو یه کتریدا، گهرمایکی یه ک تریلیۆن پله ی سانتیگراد پیک بی. به وته یه کی دیکه ده توانین بلین به هۆی ئهو خۆ به یه کدادانه ی ئهو وردیله پروتانه وه له هر چرکه یه کدا 6 میلیۆن ته قینه وه روو دها. زور کهس و ریکخراو دلّه خورپه ی ئهو ده دایگرتون که ئهم تاقی کردنه وه بیته هۆی ته قینه وه ی گۆی زهوی و ته نانه ت دهسته یه ک سکالای خۆیان بۆ راگرتن و پیشگرتن لهم تاقیکارییه بردو وه ته دادگای مافی مروّف له ئه وروپا. www.burhanyassin.com

وه گێرانی ئهو هه والّه به کوردی جوان و سود به خشه، ئهو هه والّه له ماسمیدیادا به زمانه کانی دیکه په خشکرایه وه. وهک هه والیکی زانستی، هه والیکی گرنگ و مه زنه، ئه وانه ی له میژووی جهاندا شاره زایان هه یه، له سه ره ئهو باوه رهن پیشکه وتنی زانست له سهد سالی رابردو به گشتی و چهن ده یه ی ئهم دواییانه به تایبه تی زیاتره له میژووی مروّف.

ده سه که وتی زانست کراوه به شادی و خۆشی بۆ ولاته پیشه یه کان و کاره سات و مه رگه سات بۆ ئه وانی دیکه! **بلینی له مه دوا چۆنه بی؟! ئایا ریگا ئه دهن زانست به گشتی و به ئازادی روو بکاته هه موو جهان و کۆتایی بینن به کاره ساته کان و شادی و خۆشی و به خته وه ری بکات به جینشین؟**
وه لامی ئهو پرسیاره وا له **چا وچۆکی مروّف دا!**